

Examenreglement

INHOUD

INHOUD.....	2
1. ALGEMENE BEPALINGEN.....	4
Artikel 1 Examenreglement en programma van toetsing en afsluiting.....	4
Artikel 2 Toelating tot het eindexamen.....	4
Artikel 3 Afnemen eindexamen.....	4
Artikel 4 Indeling eindexamen.....	4
Artikel 5 Onregelmatigheden.....	5
Artikel 6 Geheimhouding.....	6
2. INHOUD VAN HET EXAMEN.....	7
Artikel 7 Examenprogramma.....	7
Artikel 8 Begrenzing mogelijkheden vakkenkeuze kandidaten.....	7
Artikel 9 Eindexamen vmbo basis- en kaderberoepsgerichte leerweg.....	7
Artikel 10 Eindexamen vmbo gemengde leerweg/theoretische leerweg.....	7
3. SCHOOLEXAMEN.....	9
Artikel 11 Perioden van het schoolexamen klas 3 én 4.....	9
Artikel 12 Toetsen.....	9
Artikel 13 Profielwerkstuk.....	9
Artikel 14 Afronding schoolexamen.....	10
Artikel 15 Mededeling beoordeling schoolexamen.....	10
Artikel 16 Beoordeling schoolexamen.....	11
Artikel 17 Herkansing schoolexamen.....	11
Artikel 18 Verhinderung schoolexamen.....	12
Artikel 19 Rapportage.....	12
Artikel 20 Geschillen rond cijfers.....	12
Artikel 21 Examendossier.....	13
4. CENTRAAL EXAMEN.....	14
Artikel 22 Tijdvakken en afneming centraal examen.....	14
Artikel 23 Opgave kandidaten centraal examen.....	14
Artikel 24 Beoordeling centraal examen.....	14
Artikel 25 Beoordeling praktisch gedeelte centraal examen vmbo.....	15
Artikel 26 Verhinderung centraal examen.....	15
Artikel 27 Gang van zaken centraal examen.....	15
Artikel 28 Afwijking wijze examineren.....	16
5. UITSLAG, HERKANSING EN DIPLOMERING.....	18
Artikel 29 Eindcijfer eindexamen.....	18
Artikel 30 Vaststelling uitslag.....	18
Artikel 31 Uitslag.....	18
Artikel 32 Herkansing centraal examen.....	19
Artikel 33 Diploma en cijferlijst.....	20
Artikel 34 Duplicaten en afgifte verklaringen.....	20
6. OVERIGE BEPALINGEN.....	21
Artikel 35 Gegevensverstrekking.....	21
Artikel 36 Bewaren examenwerk.....	21

Artikel 37	Spreiding voltooiing eindexamen.....	21
Artikel 38	Rekentoets.....	22
Artikel 39	Slotbepaling.....	22
Artikel 40	Taak examencommissie.....	23
	Onvoorziene gevallen.....	24

1. ALGEMENE BEPALINGEN

ARTIKEL 1 EXAMENREGLEMENT EN PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

1. Het bevoegd gezag stelt, krachtens artikel 31 van het Eindexamenbesluit een examenreglement vast. Het examenreglement bevat informatie over de maatregelen bij onregelmatigheden, alsmede regels met betrekking tot de organisatie van het eindexamen, de gang van zaken tijdens het eindexamen, de herkansing van het schoolexamen en het adres van de commissie van beroep.
2. Het bevoegd gezag stelt jaarlijks voor 1 oktober een programma van toetsing en afsluiting (PTA) vast, dat in elk geval betrekking heeft op het desbetreffende schooljaar. In het programma wordt aangegeven welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst, de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen, de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt, de tijdvakken waarbinnen de toetsen van het schoolexamen aanvangen, de herkansing van het schoolexamen, alsmede de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.
3. Het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting worden voor 1 oktober toegezonden aan de inspectie en verstrekt aan de kandidaten.
4. Dit examenreglement is alleen voor de leerlingen van leerjaar drie en vier BB, KB en GL/TL schooljaar 2020 - 2021.

ARTIKEL 2 TOELATING TOT HET EINDEXAMEN

Het bevoegd gezag stelt de leerlingen van de school in de gelegenheid ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen.

ARTIKEL 3 AFNEMEN EINDEXAMEN

1. De directeur en de examinatoren van een school voor voortgezet onderwijs nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af.
2. De directeur van een school voor voortgezet onderwijs wijst een van de personeelsleden van de school aan tot secretaris van het eindexamen.
3. Voor de basisberoepsgerichte – en de kaderberoepsgerichte leerweg wordt het examen voor de AVO-vakken digitaal afgenomen, voor de Theoretische/Gemengde leerweg schriftelijk.

ARTIKEL 4 INDELING EINDEXAMEN

1. Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, een centraal examen, of uit beide.
2. Per leerweg verschillen de examens in moeilijkheidsgraad wat betreft kennis, inzicht en vaardigheden.

3. Vakken die alleen een schoolexamen kennen zijn: - Maatschappijleer; - Lichamelijke opvoeding; - Kunstvakken 1 (CKV); Rekenen.

Het schoolexamen kent als onderdelen:

- schriftelijke toetsen;
- mondelinge toetsen;
- praktische opdrachten;
- handelingsdelen

4. Het schoolexamen van de TL/GL omvat mede een profielwerkstuk. Het thema van het profielwerkstuk en de beoordeling worden vermeld in het examendossier en op de cijferlijst bij het diploma.

5. Het centraal examen kan bestaan uit:

- een centraal schriftelijk of digitaal examen (CSE), voor de algemene en sectorvakken in alle leerwegen;
- een centraal schriftelijk/praktisch examen (CSPE), voor de beroepsgerichte programma's in de Basis-, Kaderberoepsgerichte en gemengde leerweg.

ARTIKEL 5 ONREGELMATIGHEDEN

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen of deeleindexamen dan wel ten aanzien van een afspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de directeur/rector maatregelen nemen.
2. De maatregelen bedoeld in het eerste lid die, afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn: a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen, b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen, c. het ongeldig verklaren van één of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen, d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen door het bevoegd gezag gemandateerde rector/directeur aan te wijzen onderdelen. Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op één of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in het volgende tijdvak van het centraal examen. Bij een digitaal examen op een flexibel tijdstip of een CSPE kan het bevoegd gezag beslissen dat de kandidaat op een bepaald tijdstip een variant van hetzelfde examen kan maken.
3. Indien de onregelmatigheid pas na afloop van het schoolexamen of het centraal examen wordt ontdekt, kan de door het bevoegd gezag gemandateerde directeur/rector eveneens bovenstaande maatregelen nemen.
4. Alvorens een beslissing ingevolge het 2e lid wordt genomen hoort de directeur/rector de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige/wettelijk vertegenwoordiger laten bijstaan.
5. Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt schriftelijk aan de kandidaat en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke

vertegenwoordigers van de kandidaat meegedeeld en tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de Onderwijsinspectie.

6. De kandidaat kan tegen een beslissing van de door het bevoegd gezag gemandateerde directeur in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school ingestelde commissie van beroep. Van de commissie van beroep mag de directeur geen deel uitmaken.
7. Het niet aanwezig zijn of niet tijdig inleveren van een toets of opdracht zonder legitieme reden wordt gezien als ongeoorloofd verzuim. Wanneer hier wel een legitieme reden voor is dan is er sprake van geoorloofd verzuim.

Geoorloofde redenen kunnen zijn:

- een ziekmelding door een ouder of verzorger, telefonisch bij de schoolleiding tenminste 15 minuten voor aanvang van een schoolexamen
- afwezigheid met toestemming van de schoolleiding;
- overmacht (zoals een ongeluk of bijzondere familieomstandigheden).

Ongeoorloofde redenen zijn:

- niet het juiste, gepubliceerde rooster hanteren (vergissingen in tijd, plaats of dag)
- te laat komen
- spijbelen
- afspraken plannen zonder overleg met of medeweten van de schoolleiding
- op vakantie gaan zonder toestemming van de schoolleiding.

Of er sprake is van ongeoorloofd of geoorloofd verzuim wordt bepaald door de examencommissie. Ongeoorloofd verzuim wordt behandeld als een onregelmatigheid volgens de daarvoor geldende procedure.

ARTIKEL 6 GEHEIMHOUDING

Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van dit besluit en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van dit besluit de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

2. INHOUD VAN HET EXAMEN

ARTIKEL 7 EXAMENPROGRAMMA

1. Onze minister van Onderwijs stelt voor elke onderwijssoort examenprogramma's vast (zie Examenblad.nl), waarin zijn opgenomen:
 - een omschrijving van de examenstof per vak;
 - welk deel van de examenstof centraal zal worden geëxamineerd en over welke examenstof het schoolexamen zich uitstrekt, en
 - het aantal en de tijdsduur van de toetsen van het centraal examen. Tevens kunnen in een examenprogramma zijn opgenomen voorschriften betreffende de aard, de omvang, het aantal, de beoordeling en de weging van de onderdelen van het schoolexamen.
2. Een examenprogramma wordt vastgesteld per vak of per groep van vakken.
3. De examenprogramma's voor de leerwegen in het vmbo kunnen voorzien in differentiaties waaruit de leerling een keuze maakt.
4. Alle Gemengde leerweg leerlingen leggen een examen af in 6 vakken; 5 AVO vakken + profielvakken.
5. Alle Theoretische leerweg leerlingen leggen een examen af in 6 AVO vakken.

ARTIKEL 8 BEGRENZING MOGELIJKHEDEN VAKKENKEUZE KANDIDATEN

1. De kandidaten kiezen, met inachtneming van de wettelijke eisen, in welke vakken ze examen willen afleggen. Voor leerlingen geldt deze keuze voor zover het bevoegd gezag hen in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden.
2. De kandidaten kunnen voor zover het bevoegd gezag hun dat toestaat, in een of meer vakken of niet-verplichte delen van de examenstof examen afleggen dan in de vakken en examenstof die ten minste tezamen een eindexamen vormen.
3. Het bevoegd gezag beslist welke differentiaties en welke keuzevakken worden aangeboden.

ARTIKEL 9 EINDEXAMEN VMBO BASIS- en KADERBEROEPSGERICHTE LEERWEG

Het eindexamen vmbo Basisberoepsgerichte leerweg omvat:

- de vakken van het gemeenschappelijk deel;
- de vakken van het sectordeel;
- in het vrije deel de vier profielvakken en vier keuzevakken.

ARTIKEL 10 EINDEXAMEN VMBO GEMENGDE LEERWEG/THEORETISCHE LEERWEG

Het eindexamen vmbo Gemengde leerweg/Theoretische leerweg omvat:

- a. de vakken van het gemeenschappelijk deel;
- b. het vak maatschappijkunde;
- c. de vakken van het sectordeel;

- d. in het vrije deel een nog niet in het sectordeel gekozen algemeen vak;
- e. het profielvak;

3. SCHOOLEXAMEN

ARTIKEL 11 PERIODEN VAN HET SCHOOLEXAMEN KLAS 3 ÉN 4

Het schoolexamen begint voor de meeste vakken bij de start van het 3e leerjaar en eindigt een week voor de aanvang van het eerste tijdvak van de centrale examens in het 4e leerjaar. Voor enkele vakken begint het schoolexamen bij de start van leerjaar 4.

ARTIKEL 12 TOETSEN

1. De opgaven voor de toetsen en de daarbij behorende normen worden door de vaksecties vastgesteld.
2. Mondelinge toetsen worden afgenomen door de docentexaminator en worden vastgelegd in een protocol.
3. De docentexaminator bewaart de opgaven, de normering en het gemaakte werk tot zes maanden na de diplomering. Indien bezwaar is aangetekend tegen de betreffende toets, wordt deze toets met opgaven, normering en werk bewaard zolang de beroepsprocedure loopt.
4. Voordat de kandidaat aan werkstukken, praktische opdrachten, handelingsopdrachten en het profielwerkstuk begint, worden de criteria aan de hand waarvan de beoordeling zal plaatsvinden door de docentexaminator schriftelijk aan de kandidaat bekend gemaakt.

ARTIKEL 13 PROFIELWERKSTUK

In de Gemengde leerweg/Theoretische leerweg wordt het profielwerkstuk gemaakt bij het vak Nederlands. Het profielwerkstuk wordt gemaakt in het vierde leerjaar door de leerlingen van de Gemengde leerweg/Theoretische leerweg. Het thema moet gericht zijn op het profiel Zorg en Welzijn. Aan het thema moet tenminste 20 uur worden besteed. Het profielwerkstuk wordt in klas 4 vóór 8 maart 2021 ter beoordeling overhandigd aan de docent Nederlands. Het werkstuk kent vier fasen: de voorbereiding (formuleren van de vraagstelling, plan van aanpak maken), de uitvoering, het aanleggen van de documentatiemap en de presentatie. Zowel het proces als het product worden beoordeeld aan de hand van vooraf bekend gemaakte criteria door de docent Nederlands. De onderdelen van de beoordeling, product en presentatie moeten afzonderlijk met minimaal een voldoende worden afgesloten. Het profielwerkstuk moet als beoordeling “voldoende” of “goed” ontvangen. Indien het profielwerkstuk niet met “voldoende” of “goed” is beoordeeld, kan het examendossier niet worden afgesloten en kan de kandidaat niet aan het centraal examen deelnemen. Het thema en de beoordeling van het profielwerkstuk worden apart vermeld op de cijferlijst die bij het diploma hoort.

ARTIKEL 14 AFRONDING SCHOOLEXAMEN

Een kandidaat heeft het schoolexamen afgerond als alle toetsen en praktische opdrachten zijn gemaakt en beoordeeld. Alle handelingsdelen moeten naar behoren zijn afgesloten. Voor de Gemengde leerweg/Theoretische leerweg geldt dat ook het profielwerkstuk is gemaakt en beoordeeld. Dit betekent dat in het 3e leerjaar:

- alle praktische opdrachten vóór 25 juni 2021 afgesloten moeten zijn met een cijfer;
- het vak kunstvakken 1 (ckv) op uiterlijk 25 juni 2021 moet zijn afgesloten met een voldoende / goed;
- voor het vak maatschappijleer alle toetsen en eventuele herkansing op uiterlijk 25 juni 2021 moeten zijn gemaakt. Dit betekent dat in het 4e leerjaar:
- het vak lichamelijke opvoeding op uiterlijk 16 april 2021 moeten zijn afgesloten met een voldoende / goed;
- het profielwerkstuk vóór 8 maart 2021 ter beoordeling is overhandigd aan de docent Nederlands (GL / TL).

Let op: indien het schoolexamen niet is afgerond, kan de kandidaat niet aan het centraal examen deelnemen.

ARTIKEL 15 MEDEDELING BEOORDELING SCHOOLEXAMEN

Voor aanvang van het centraal examen stelt de docentexaminator voorafgaande aan de bijeenkomst van de examencommissie de cijfers en beoordelingen vast van het schoolexamen.

Voor de aanvang van het centraal examen maakt de algemeen directeur aan de kandidaat schriftelijk

bekend, voor zover van toepassing:

- a. welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen;
- b. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld;
- c. de beoordeling van het profielwerkstuk.

ARTIKEL 16 BEOORDELING SCHOOLEXAMEN

1. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
 2. Indien in een vak tevens Centraal Examen wordt afgelegd, worden de bovengenoemde cijfers gebruikt met de daar tussenliggende cijfers met 1 decimaal.
 3. Het eindcijfer voor het schoolexamen is het gewogen gemiddelde van alle beoordelingen die overeenkomstig het programma van toetsing en afsluiting aan de kandidaat zijn gegeven.
 4. De kunstvakken 1 (CKV) en het vak lichamelijke opvoeding worden beoordeeld met “voldoende” of “goed”. Daarna is elk vak pas afgesloten en kan de leerling aan het Centraal Examen deelnemen. Het LOB-dossier moet op orde zijn.
- Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van de betreffende vakken, zoals dat blijkt uit het examendossier.
5. Het profielwerkstuk wordt beoordeeld met “voldoende” of “goed”. Deze beoordeling geschiedt op de grondslag van het genoegzaam voltooien van het profielwerkstuk, zoals dat blijkt uit het examendossier.

ARTIKEL 17 HERKANSING SCHOOLEXAMEN

Na een schoolexamenperiode heb je recht op één herkansing voor een vak dat in het schoolexamen getoetst is. Je moet vóór een vastgesteld tijdstip aan de secretaris van het eindexamen schriftelijk meedelen of je wilt herkansen (een formulier voor herkansing is te verkrijgen bij de mentor). Je mag dan het SE-cijfer proberen te verbeteren. Als dat niet lukt, blijft het hoogste cijfer gewoon staan.

Herkansen is niet verplicht, maar als je je aanmeldt voor een herkansing, ben je wel verplicht de herkansing te maken. Doe je dat zonder een geldige reden niet, dan vervalt in de eerstvolgende periode het recht om aan de herkansing deel te nemen.

Deelnemen aan een herkansing zonder je daar goed op voor te bereiden, heeft weinig zin. Tijd vrij maken voor het leren voor een herkansing is noodzakelijk. Extra uitleg vragen aan je docent kan noodzakelijk zijn. Een docent kan de leerling verplichten om voorafgaand aan een herkansing extra les te volgen.

De centrale examens kennen ook herkansingen. Elke kandidaat heeft het recht om 1 vak te herkansen. Let op: dit geldt ook voor kandidaten die al geslaagd zijn, dit in verband met een betere doorstroommogelijkheid naar het MBO. De kandidaat geeft een herkansing op middels een herkansingsformulier.

ARTIKEL 18 VERHINDERING SCHOOLEXAMEN

1. Als een kandidaat door ziekte of door een andere vorm van overmacht niet in staat is een toets bij te wonen, moet dit voor de aanvang van de toets telefonisch of schriftelijk aan de receptie worden gemeld door ouders/verzorgers.
2. Zodra een kandidaat die een toets heeft verzuimd weer op school komt, dient hij een verklaring omtrent zijn verzuim, ondertekend door één van zijn ouders, verzorgers of voogden, in te leveren bij de examensecretaris.
3. De leerling maakt een afspraak met de vakdocent om de niet gemaakte toets zo spoedig mogelijk in te halen. De docentexaminator maakt een nieuwe afspraak met de betreffende leerling en stuurt de ouders van de leerling een brief, waarin staat aangegeven wat de leerling wanneer dient in te halen. Gedurende deze periode staat bij het betreffende PTA-punt in Magister de code INH (inhalen). Indien een leerling bij de vervolgspraak zonder geldige reden afwezig is, zal schriftelijk worden vastgelegd dat er nu het cijfer 1 staat voor het onderdeel dat niet is gemaakt. Deze maatregel kan alleen door de directeur worden genomen. Dit resultaat wordt gecommuniceerd met ouders en de onderwijsinspectie.
4. Indien het missen van een toets van het schoolexamen, werkstuk, of stage het gevolg is van verwijtbare nalatigheid van de kandidaat, kan het directielid maatregelen voorstellen zoals die zijn beschreven in artikel 5.
5. Indien een kandidaat te laat binnenkomt bij een kijk- en luistertoets mag hij/zij, ongeacht de reden van te laat komen niet meer deelnemen aan de toets. Uiteraard mag de toets, wanneer er sprake is van een legitieme reden op een later tijdstip ingehaald worden.

ARTIKEL 19 RAPPORTAGE

1. Het cijfer van iedere toets wordt zo spoedig mogelijk aan de kandidaat bekend gemaakt. Tijdens deze bekendmaking hebben de kandidaten het recht het door hen gemaakte werk in te zien. Behaalde resultaten zijn zichtbaar in Magister.
2. Het schooljaar is ingedeeld in 3 perioden (leerjaar 3) en 2 perioden (leerjaar 4). Per periode ontvangen de kandidaat en zijn ouders, verzorgers of voogden een rapport waarop per vak het resultaat is te zien. De beoordelingen zijn het voortgeschreden gewogen gemiddelde, met cijfers in 1 decimaal, van het tot dan toe bereikte resultaat.
3. De eindlijst schoolexamen (akkoordverklaring) wordt door de leerling ondertekend voor akkoord.

ARTIKEL 20 GESCHILLEN ROND CIJFERS

1. Indien er wordt getwijfeld aan de juistheid van een cijfer voor een onderdeel van het schoolexamen, of aan de juistheid van het eindcijfer van het schoolexamen, kan de kandidaat binnen een week na het bekend worden van het cijfer een schriftelijk verzoek indienen tot herziening van het cijfer. Dit verzoek dient mede ondertekend te zijn door een van de ouders, verzorgers of voogden van de kandidaat.
2. Dit verzoek moet worden ingediend bij de algemeen directeur, die informatie inwint bij de examinator en de kandidaat.

3. Op grond van de verkregen inlichtingen neemt de algemeen directeur een beslissing en deelt deze zo spoedig mogelijk mede aan de kandidaat en de examinator.

4. De uitspraak is bindend.

ARTIKEL 21 EXAMENDOSSIER

1. Het schoolexamen vormt een examendossier. Dit is opgebouwd uit de resultaten van de afgelegde toetsen, uitgevoerde opdrachten, behaalde resultaten en informatie over het handelingsdeel en in voorkomende gevallen het profielwerkstuk in leerjaar 3 en 4.

Het examendossier documenteert een samenhangend geheel aan kennis, inzicht en vaardigheden, dat ook als zodanig wordt bewaard ("dossier").

2. In Magister kunnen ouders en leerling alle PTA- cijfers inzien.

3. Het examendossier omvat tevens de resultaten die de leerling heeft behaald voor de vakken waarin geen eindexamen wordt afgelegd.

4. CENTRAAL EXAMEN

ARTIKEL 22 TIJDVAKKEN EN AFNEMING CENTRAAL EXAMEN

1. Het centraal examen kent een eerste, tweede en derde tijdvak.
2. Het eerste en tweede tijdvak worden afgenomen in het laatste leerjaar.
3. Het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar (in augustus) afgenomen door de staatsexamencommissie.
4. Het centraal examen wordt afgenomen conform de artikelen 36 tot en met 46 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o.
5. Het examen Gemengde leerweg/Theoretische leerweg wordt op landelijk vastgestelde data aangeboden en gemaakt.
6. Voor de algemeen vormende vakken binnen Basis – en Kaderberoepsgerichte leerweg bepaalt iedere afzonderlijke school, binnen de landelijk vastgestelde periodes, zelf wanneer het vak wordt aangeboden.

ARTIKEL 23 OPGAVE KANDIDATEN CENTRAAL EXAMEN

1. De examensecretaris deelt jaarlijks vóór 1 oktober aan de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) mede hoeveel kandidaten in elk vak aan het centraal examen in het eerste tijdvak zullen deelnemen.
2. De examensecretaris zendt jaarlijks tenminste drie dagen voor de aanvang van het eerste tijdvak aan de inspectie een lijst, waarop voor iedere kandidaat vermeld staat in welke vakken hij centraal examen zal afleggen en waarop is aangegeven welke cijfers de kandidaat voor het schoolexamen heeft behaald.
3. Alle leerlingen met profielvakken in hun vakkenpakket worden aangemeld voor de Gemengde leerweg.

ARTIKEL 24 BEOORDELING CENTRAAL EXAMEN

1. Het gemaakte werk van het centraal examen wordt beoordeeld door de examiner van het desbetreffende vak en de gecommitteerde (bij GL/TL).
2. Examiner en gecommitteerde (bij GL/TL) beoordelen het werk zo spoedig mogelijk, waarbij zij de voorgeschreven beoordelingsnormen toepassen, en bepalen de score voor het gemaakte werk.
3. De examiner en de gecommitteerde (bij GL/TL) stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast. Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan stellen zij de score vast op het rekenkundig gemiddelde van de twee scores, in voorkomend geval afgerond op het naast hogere gehele getal.
4. Indien het centraal examen digitaal wordt afgenomen beoordeelt de examiner van het desbetreffende vak het gemaakte werk van het centraal examen zo spoedig mogelijk, waarbij hij de voorgeschreven beoordelingsnormen toepast en de score voor het gemaakte werk bepaalt en vaststelt.

ARTIKEL 25 BEOORDELING PRAKTISCH GEDEELTE CENTRAAL EXAMEN VMBO

Bij het maken van het praktisch gedeelte is de examiner van het desbetreffende vak of programma aanwezig. De examiner beoordeelt de prestaties tijdens het maken van de praktijkopgaven, waarbij hij de voorgeschreven beoordelingsnormen toepast, en legt zijn bevindingen van de verrichtingen van de kandidaat schriftelijk vast, volgens de gegeven richtlijnen.

De examiner drukt zijn beoordeling uit in de score.

ARTIKEL 26 VERHINDERING CENTRAAL EXAMEN

1. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de directeur, is verhinderd bij één of meer toetsen in het 1e tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het 2e tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen op ten hoogste twee toetsen per dag te voltooien.

2. Indien een kandidaat in het 2e tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het 2e tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het 3e tijdvak ten overstaan van de staatsexamencommissie zijn eindexamen te voltooien.

3. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de directeur aan bij de voorzitter van de staatsexamencommissie. In dat geval deelt de directeur aan de commissie mede, wanneer dat zich voordoet en dat ten behoeve van de kandidaat afwijking van het normale examen is toegestaan.

ARTIKEL 27 GANG VAN ZAKEN CENTRAAL EXAMEN

1. Tenminste 14 dagen voor het centraal examen ontvangen de kandidaten het rooster van het centraal examen.

2. Indien een kandidaat deelneemt aan het centraal examen behoudt het resultaat dat de examiner voor die toets vaststelt zijn geldigheid.

3. Als een kandidaat door ziekte of door een andere vorm van overmacht niet in staat is een examen bij te wonen, moet dit voor de aanvang van de toets telefonisch of schriftelijk worden gemeld aan de directeur.

4. Zodra een kandidaat die door ziekte een examen heeft verzuimd weer terugkomt op school, dient hij een verklaring omtrent zijn verzuim, ondertekend door een van zijn ouders, verzorgers of voogden, in te leveren bij de directeur.

5. De directeur bovenbouw beoordeelt de geldigheid van de reden.

6. Indien het missen van een examen het gevolg is van nalatigheid van de kandidaat, neemt de directeur maatregelen zoals die beschreven zijn in artikel 5.

7. De kandidaat dient tenminste tien minuten voor de aanvang van het centraal examen in het aangewezen lokaal te zijn.

8. De kandidaat die te laat is, meldt zich bij de examensurveillant.

9. Een kandidaat die te laat is, kan uiterlijk tot een half uur na de aanvang van het centraal examen tot het examenlokaal worden toegelaten. Hij levert zijn werk in op het tijdstip dat

voor de andere kandidaten geldt. De kandidaat die langer dan 30 minuten te laat is, meldt zich bij de directeur bovenbouw. Deze leerling is aangewezen op de herkansing in het tweede tijdvak.

10. De kandidaten maken het werk onder toezicht van door het directielid aangewezen leraren. In elk lokaal zijn minimaal twee toezichthouders aanwezig.

11. Een overzicht van hulpmiddelen waarvan het gebruik door de CEVO is toegestaan, wordt tijdig aan de leerlingen uitgereikt.

12. Tassen, jassen e.d. mogen niet in het examenlokaal worden meegenomen.

13. Het werk wordt gemaakt op de computer of op papier, verstrekt en gewaarmerkt door de school. Ook het kladpapier wordt door de school verstrekt en gewaarmerkt. Kandidaten mogen geen papier meenemen naar het examenlokaal.

14. De kandidaat vermeldt zijn examenummer, zijn naam en zijn klas op het examen.

15. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen, van welke aard ook, aangaande de opgaven gedaan.

16. Zonder toestemming van een toezichthouder mag een kandidaat zich gedurende een toets van het examen niet verwijderen uit het examenlokaal.

17. Tijdens het uitdelen van de opgaven dient er volkomen rust in het lokaal te heersen.

18. Gedurende een uur na aanvang van het examen is het een kandidaat niet toegestaan te vertrekken.

19. De opgaven van het centraal examen blijven tot een half uur na het eindstip van het gemaakte examen in het examenlokaal.

20. Een kandidaat die het gemaakte werk en het kladpapier eerder dan het sluitingstijdstip inlevert, laat de opgaven op zijn tafel liggen.

ARTIKEL 28 AFWIJKING WIJZE VAN EXAMINEREN

1. De directeur kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van de kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.

2. Tenzij er sprake is van een objectief waarneembare handicap, geldt ten aanzien van de aangepaste wijze van examineren dat:

a) er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld;

b) de aanpassing in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de betreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, of het gebruik van een daisyspeler/laptop;

c) een andere aanpassing kan slechts worden toegestaan voor zover daartoe door de genoemde deskundigen een voorstel wordt gedaan.

3. De directeur kan toestaan dat een kandidaat die ten hoogste zes jaren onderwijs heeft

gevolgd in de Nederlandse taal en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is op een afwijkende wijze examen aflegt. De bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:

a) het vak Nederlandse taal;

b) enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is. De afwijking bestaat uit een verlenging van de duur van de toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten. Daarnaast mag gebruik gemaakt worden van een extra woordenboek van het Nederlands naar de eigen moedertaal.

TERUGVALOPTIE

Heb je in een vak examen gedaan op hoger niveau en valt het cijfer tegen? Je mag dan op een later moment (bijvoorbeeld in het tweede tijdvak) alsnog het centraal examen op het eigen niveau afleggen. Dit is geen herkansing, dus je recht op een herkansing verlies je hiermee niet. Je laatst behaalde cijfer telt. Als je terugvalt naar het eigen niveau, vervalt het cijfer op hoger niveau, ook al is dat een hoger cijfer. Een bijkomstigheid is wel dat je ook alle schoolexamens op je eigen niveau zal moeten maken.

5. UITSLAG, HERKANSING EN DIPLOMERING

ARTIKEL 29 EINDCIJFER EINDEXAMEN

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks van 1 tot en met 10.

2. De directeur bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen.

Bij alle leerwegen wordt het eindcijfer in gelijke mate bepaald door het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen.

Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.

3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden, is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer (b.v. Maatschappijleer).

ARTIKEL 30 VASTSTELLING UITSLAG

1. De directeur en de secretaris van het eindexamen stellen de uitslag vast met inachtneming van artikel 31.

2. De uitslag luidt “geslaagd voor het eindexamen” of “afgewezen voor het eindexamen”.

3. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen betrekken de directeur en de secretaris van het eindexamen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen.

ARTIKEL 31 UITSLAG

De leerling is geslaagd als;

1. Het gemiddelde van de centraal examencijfers 5,5 of hoger is, met een gemiddelde van 5,49 of lager is de leerling gezakt.

2. Lichamelijke opvoeding, het profielwerkstuk (voor vmbo gl / tl) en het kunstvak uit het gemeenschappelijke deel voldoende of goed is. Daarnaast moet het LOB-dossier op orde zijn.

3. De kandidaat voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer een 5 of hoger heeft behaald.

4. De eindcijfers aan de volgende eisen voldoen;

- alle eindcijfers zijn 6 of hoger, of

- kandidaat heeft één 5 en alle andere eindcijfers zijn 6 of hoger, of

- kandidaat heeft maximaal één 4 en alle andere eindcijfers zijn 6 of hoger, waarvan er ten minste één 7 of hoger is, of

- kandidaat heeft maximaal twee 5-en en alle andere eindcijfers zijn 6 of hoger, waarvan er ten minste één 7 of hoger is.

- geen eindcijfer is 3 of lager.

Let op: om te slagen moet kandidaat dus aan alle vier de eisen voldoen. Als kandidaat aan één van de eisen niet voldoet, is kandidaat gezakt.

Voor Basis en Kader aanvullend:

Je voor de 4 verplichte beroepsgerichte keuzevakken niet lager dan een 4 hebt gehaald. Heb je voor één van de vier keuzevakken lager dan een 4,0 gehaald dan ben je definitief gezakt.

Voor GL aanvullend:

Je voor de 2 verplichte beroepsgerichte keuzevakken en het beroepsgerichte profielvak niet lager dan een vier hebt gehaald. Heb je voor één van de twee keuzevakken lager dan een 4,0 gehaald dan ben je definitief gezakt.

Hoe zwaar telt het beroepsgerichte vak mee?

- a. Centraal examencijfer BB, KB en GL.

Voor de bepaling van het eindcijfer bij BB en KB voor het profielvak tellen de resultaten van het SE (schoolexamen) en het CSPE elk voor 50% mee. Dit cijfer telt één keer mee bij de berekening van het gemiddelde van alle centraal examencijfers.

Voor de bepaling van het eindcijfer bij GL telt het gemiddelde van 2 profielvakken en 2 keuzevakken (vormt het SE cijfer). Het SE cijfer wordt gemiddeld met het CSPE.

- b. Eindcijfers BB en KB.

Het eindcijfer voor het beroepsgerichte programma bestaat uit twee afzonderlijke cijfers. Eén cijfer voor het profielvak en één combinatiecijfer, dit cijfer bestaat uit het gemiddelde van 4 beroepsgerichte keuzevakken.

ARTIKEL 32 HERKANSING CENTRAAL EXAMEN

1. De kandidaat heeft voor één vak waarin hij reeds examen heeft afgelegd, nadat de eindcijfers zijn bekend gemaakt, het recht om in het tweede tijdvak, of indien van toepassing, in het derde tijdvak, opnieuw deel te nemen aan het centraal examen. Daarbij hebben leerlingen in de basis- en kaderberoepsgerichte leerwegen de mogelijkheid om naast het centraal examen voor een algemeen vak ook het centraal schriftelijk en praktisch examen (cspe) van het beroepsgerichte programma herkansen. De herkansing van het praktisch gedeelte van het centraal examen kan betrekking hebben op de gehele toets of op alleen één of meer onderdelen daarvan.
2. De kandidaat geeft bij de examensecretaris aan dat hij gebruik wil maken van het recht tot herkansing van één (of bij BB-KB leerweg twee) examenvak(-ken). De datum, het tijdstip en de locatie worden door de examensecretaris vastgesteld en gecommuniceerd met de leerling die het herexamen wenst af te leggen.
3. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
4. De kandidaat heeft het recht om tijdens het 2de tijdvak het CSPE geheel of op onderdelen te herkansen.

5. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld met toepassing van artikel 31 en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat kenbaar gemaakt.

ARTIKEL 33 DIPLOMA EN CIJFERLIJST

1. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:

- a) de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen;
- b) het thema van het profielwerkstuk, alsmede de beoordeling van het profielwerkstuk;
- c) de beoordeling van het kunstvak en het vak lichamelijke opvoeding,
- d) volgens welke differentiatie is geëxamineerd;
- e) de eindcijfers voor de examenvakken, alsmede;
- f) de uitslag van het eindexamen.

2. Alle TL leerlingen leggen examen af in zes vakken. Door een extra vak aan te bieden kunnen we gebruikmaken van de duimregeling. Artikel 48 lid 3 van het Eindexamenbesluit bepaalt dat één of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag worden betrokken indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen. De overgebleven vakken dienen wel een eindexamen te vormen. Alle TL leerlingen worden om deze reden aangemeld voor de Gemengde leerweg, alleen dan mag je gebruik maken van de duimregeling. Deze duimregeling geeft een TL leerling meer slaagkansen. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat een diploma uit waarop de leerweg is vermeld die bij de uitslag is betrokken. Voor een TL kandidaat is dat een diploma Theoretische leerweg met de vermelding van het extra vak. Het kan voorkomen dat een TL leerling alleen slaagt met vijf AVO-vakken en het profielvak Z&W; in dat geval krijgt de leerling een diploma Gemengde Leerweg.

3. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die tenminste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.

4. Vakken waarvoor de kandidaat is vrijgesteld bij het examen, worden zonder vermelding van een cijfer vermeld op de cijferlijst.

5. De directeur en de secretaris van het eindexamen tekenen de diploma's en de cijferlijsten.

Voor alle duidelijkheid: voor de wet is een diploma voor de Gemengde Leerweg volstrekt gelijkwaardig aan een diploma van de Theoretische leerweg. Vervolgopleidingen mogen daarom geen onderscheid maken in de diploma's.

ARTIKEL 34 DUPLICATEN EN AFGIFTE VERKLARINGEN.

1. Duplicaten van afgegeven diploma's, certificaten en cijferlijsten worden niet verstrekt.

2. Een schriftelijke verklaring dat een diploma, certificaat of cijferlijst is afgegeven, welke verklaring dezelfde waarde heeft als het document zelf, kan uitsluitend door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) worden verstrekt.

6. OVERIGE BEPALINGEN

ARTIKEL 35 GEGEVENSVERSTREKKING

Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de definitieve uitslag stuurt het bevoegd gezag aan de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) een lijst waarop voor alle kandidaten zijn vermeld:

1. de leerweg waarop het examen betrekking heeft;
2. de vakken waarin examen is afgelegd;
3. de cijfers van het schoolexamen alsmede in voorkomend geval, de beoordeling van het profielwerkstuk en het thema van het profielwerkstuk;
4. de cijfers van het centraal examen;
5. de eindcijfers;
6. de uitslag van het eindexamen.

ARTIKEL 36 BEWAREN EXAMENWERK

1. Het werk van het centraal examen van de kandidaten en de lijst, bedoeld in artikel 19, worden gedurende tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de directeur, ter inzage voor belanghebbenden.
2. Een exemplaar van de lijst, bedoeld in artikel 40, wordt gedurende tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag in het archief van de school bewaard.
3. De directeur draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.
4. Een kandidaat die voor een vak ten overstaan van de staatsexamencommissie centraal examen aflegt met opgaven, kan omtrent zijn werk gedurende genoemde periode van zes maanden inlichtingen inwinnen bij de voorzitter van die commissie.

ARTIKEL 37 SPREIDING VOLTOOIING EINDEXAMEN

1. Het bevoegd gezag kan, met toestemming van de inspectie, toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is, en ten aanzien van een kandidaat die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgend schooljaar wordt afgelegd. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede tijdvak van deze schooljaren afgesloten.
2. Het bevoegd gezag geeft zijn toestemming hiervoor uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen.
3. Recht op herkansing volgens artikel 30 bestaat in het eerste en het tweede schooljaar met gespreid examen.

4. Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de eindcijfers, behaald tot en met het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen, zendt het bevoegd gezag aan de inspectie een lijst waarop voor die kandidaat zijn vermeld de gegevens, genoemd in artikel 33, onderdelen 1 tot en met 5.

5. De directeur en de secretaris stellen op verzoek van de kandidaat de uitslag van het eindexamen reeds vast aan het einde van het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen of het gespreid schoolexamen, met overeenkomstige toepassing van artikel 29.

ARTIKEL 38 REKENTOETS

Vanaf schooljaar 2020-2021 zal er geen centrale rekentoets meer afgenomen worden. Wij bieden alle derdejaars leerlingen van alle leerwegen het vak rekenen aan en zij zullen voor dit vak schoolexamens maken. Deze schoolexamens moeten in jaar 3 gemaakt worden, want in jaar 3 ronden zij het vak rekenen af.

De resultaten van de schoolexamens komen op een aparte bijlage bij het diploma in jaar 4, maar zullen niet meetellen in de zak- en slaagregeling.

ARTIKEL 39

Slotbepaling

In alle gevallen waarin voorafgaande regeling niet voorziet beslist de directeur.

ARTIKEL 40 TAAK EXAMENCOMMISSIE

1. De directeur benoemt de examencommissie en is tevens voorzitter van de examencommissie. De examencommissie bestaat naast de voorzitter uit een examensecretaris, een vervangend examensecretaris en de teamleider bovenbouw.

2. De examencommissie heeft (onder andere) de volgende taken:

- a. behandelen van verzoeken van kandidaten voor bijzondere maatregelen bij een schoolexamen of toets, wegens persoonlijke omstandigheden van de kandidaat;
- b. behandelen van verzoeken van kandidaten voor vrijstelling of ontheffing;
- c. behandelen van klachten van kandidaten over een primair besluit van de examiner, waaronder de inhoud of de beoordeling van een schoolexamen of toets.
- d. behandelen van klachten van kandidaten over de omstandigheden waaronder een schoolexamen of toets is afgelegd.

3. De examensecretaris zorgt voor een correcte en zorgvuldige uitvoering van het geheel van de (school)examenprocedures, in samenwerking met medewerkers op alle niveaus in de school: administratie, secretariaat, applicatiebeheer, examinatoren, schoolleiding en teamleiding, conciërges, roostermakers, andere leden van het OOP. Daarnaast is de examensecretaris doorgaans de contactpersoon voor intern en extern betrokkenen bij het schoolexamen en het centraal examen. De examensecretaris is belast met de voorbereiding en organisatie van de inrichting en uitvoering van het schoolexamen, het Digitaal Centraal Examen en het Centraal Schriftelijk en Praktisch Examen (CSPE);

De directeur wijst één van de personeelsleden van de school aan als examensecretaris. Op het Zuiderlicht College is dat mw A. Kalloe.

De benoeming en de samenstelling van de examencommissie wordt bepaald door de directeur. De commissie bestaat uit de volgende leden:

Mw. O. Onrust (voorzitter)

Mw. A. Kalloe (examensecretaris)

Mw. O. el Madkouri (vervangend examensecretaris)

Mw. S. Boughanem (teamleider)

Mw. L. van der Laan (lid)

1. Tegen een primair besluit van de examencommissie - als bedoeld in lid 1a en b - kan de leerling of diens wettelijke vertegenwoordiger, binnen vijf werkdagen nadat het besluit aan de kandidaat is medegedeeld, schriftelijk en gemotiveerd bezwaar maken bij de directeur. Binnen vijf werkdagen nadat het bezwaar is binnengekomen deelt de directeur schriftelijk en gemotiveerd het besluit aan de leerling mede. Tegen het besluit op bezwaar kan beroep worden ingesteld bij de Commissie van Beroep. Het adres is: Commissie van Beroep van Stichting ZAAM, postbus 12426, 1100AK Amsterdam. Wat betreft de procedure bij de Commissie van Beroep, geldt de regeling Beroep tegen Examenbeslissingen van Stichting ZAAM. Informatie hierover staat vermeld op de website <http://zaam.nl/overzaam/beleid-en-reglementen/reglementen>.
2. De Commissie van Beroep stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken, c.q. tien werkdagen, volgende op de datum van het beroep, tenzij de commissie deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken.
3. De Commissie van Beroep deelt haar beslissing schriftelijk mee aan de kandidaat, en bij minderjarigheid aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat, aan de directeur en aan de Onderwijsinspectie.

Onvoorziene gevallen

In gevallen waarin het examenreglement (zowel het algemene als het school specifieke deel) en het Programma van Toetsing en Afsluiting van de school niet voorzien, beslist de directeur.